Elbar

"BOTARNE" EUZKEL - IDAZLIA'REN IL IZPARA. — Elbartafok oso ifun gera geure zoritxafian, ba guda madarikatu onek ainbat gaste daramazkigu Lazoi ontenekuak.

Lenguntan azaltzen genituan Etxemafe-a'taf Jon eta Galastegi'taf Etxmeri gaste bularisu bi aben erietza eta efa orain bat-batian datorkigu beste izuaf beltz au, gure "Miltxel" il zalkigula Leguti'no'ko maugan edo "frentian".

Mitxelena'taf Jon nok izautu ez elbartafon aftian? Gaste kementsua, kistaf zintzus Dibu'ko iraksalia, antzeziari trebla, eta mendigoikale jatofa, ifun jatofik baldin bazan.

¡Mutil jatof eta euzkotaf zintzuak bere bizien beti Golko Jaunari eman dio!

Aberia'k seme jatof bat eta elbartafok bretako abeltzale eta euzkeltzale bat galdu degu, bai maitea ain lagun kutuna.

Ezin esango degu efez aztu beraren atsunia eta laguntasuna, ba ezer margoztu biafian gifianjan beraren lcya'et jakintasuna gogo osos ezartzen ebana zan biafizkun gustietan.

Ain men onaltetasun andia eze abefiaren, lenengoz Loyola'ko kuartelera jun zan beran-a gozoz "voluntario" eta azpi ilabete onetan, au da guda sortuzza 'tero beti gertu urkitzen zan, bere aberia aldesten.

Gipuzkoa'ko lufalde maitea faxista ezilak zikinizen asi zirenetik asi ta orain arte, beraren erietzako ordurarte, amaika izerdi ta naigabe eramanak fizanditak "Miltxel" baña ez alperfikuak, ba ire odol gorisak beste euskotafon odola bezela, lufa bustituta laga bezyok, atzenian aitbeste naigabe eta "sacrificio"n erdafez aberia azkatua izango dok.

Ire il ofiaze, ire gorputza il afen, olkommen gusiak lanpetzen zuan asmoez dok il, eta orain Donokira aiken ezkero, lagundu eziguk geure gogua sramaten atzenrafio gu dok Euzkadi'ren izatia azketsi ta ikusi arte. ¡Agur ba "Botarne" zintzua gero arte!

ABATE.

Mañari

ELIZKIXUNAK.—Iñaren lenengo berrikusa Josu'ren Bijots gozoaren antzazko elizkixuna ezin zan. Zortzireteko mezan, umien Jaunaftzja ospatu zan; eta bertan, txaunburu jaunak, beste barikuetan lez itzaldituxu samufa egin eban; Jaungoikoarentzako eskaf-onekua txatiatzaz itz egin eban. ¡Gayaren onuratsua..! Gauza edefak egokiro esan euskuzan.

Egun ostean, bederatzi-barikuak egiten difiardenak, seikafen barikua betetu eben. ¡Aintza Bijots Deuna'ri!

Joseba Deuna'ren bederatzifuena esubazienian asi zan, eta ilunteijztan egiten da.

JUAN-ETORIJAK. — Otxandijo'tik etozan Biteri'taf Julen abefkide zintzua.

—Bizkara'taf Sabin eta Elbabete nrba-afeba begikuak, astartian emen egon ziran.

—Elizagife'taf Jon Peli gizona be. Durango'tik etofita lengo domekan emen ikusi gendun; amafetsko mezan egon zan. Ofatik auxe gizonau, bere etjagez, edo obete esateko berak esatton daben lez "lauf-zulungar" beingo beingoan eztok aztuten.

OBERANTZA.—Urfarte'taf Perderika "Kapana-erdikoa" besetzeko etxngua, bere gexoan oberantza egindes aurkitzen da Berau, oingotik "apartauko" dala difiue. Postuten gara.

AGUATU.—Egubenian agurtu gendun Azkunaga'taf Bingen "Kirikiño" gudaloroko tenientia.

GURE GUDARIJAK. — Mendizabal'daf Andoni "Kirikiño" gudaloroko gudari erimia ta Ikabaltzela'taf Kerman "Santxo Estegi" gudasteko gudari bizkofa, euren gurasuak ikeftuten etofita, asta onetan emen egon dira. Eta eurok, beti lez, mutil erimiak agertu dira.

Nun edo nun, asko onen bat bayu-kijek.

EGURALDIJA.—Edufak beingo baten ayenatu dira. Ta orain, euri ta abar be eguraldi epela daukagu; udabafi ontzekua. Udabafirantza guaz juan be ta.

TXANTELETIA.—Otura onari jafatuaz, txanteletia, lengo igandez asi zan. Aurten, gure abadiok txanteiok samuf ibarabilez; "konprimentu" andi barik emoten dz-bez... Olan dalc-be baña, Sarobe'taf Fausti ta Belakoetxe'taf Juli mutilak, ofetan juan diranian estutxu aftu el-dabez; itzunik gatxenak egin ei-dautsoez ta... ¡Mutilok barja inf... ¡Ene..! Baña tira, zelango edo alango erantzunak eginda gero, txanteiak eskubetaratu ebezanian trankil eta pa-xaraz geratu ei-ziran...

Ba-ia, mutilak txanteiari barjk pasetakuak be etxatuz ta...

"OGOSOPE,"RI.—Esk...u neutsozan berzuak biaidu dauatazualako, eskefik-asko "Ogoñope" zintzua. Bertauok, politak diraje-a, emoko emakume batzuk ikasi egin gura dabez-ta.

MAÑARIKO.

Elorrio'n

GUDARI - ETXIA'REN ASKUNDEA, AGIRE JAUNA, BE, IZAN ZAN ASKUNDE ORETAN

Aráegun gozez izan genduan jai polit-polit bat, Elorrio'n Gudari-Etxia'ren askundea izan zan. Ospe be, ospe andiz egin zan jaioi.

Uritxu ofetan gudariak atseden-bila datozanean, bizi-toki izan dalkiuen egin dabe Gudari-Etxe ori.

Kanpotik edaf yakun etxeoj, bafua ikusgafi yaku. Idaztitegia badau, pelotatokia, be, bai jolaserako gura-aiha asmo didarokegua. Ba-dabe of gure gudariak nun astia emon ete nun jolastu.

Efkaldaf gudaloretako gudari guztiak jo dalkee etxe ofetara.

Askundeoi gojarko smaiketan izango zala iragarri eben baiña amabiak-afte ez zan izan.

Amabi jauren gitxiaguetan eldu zan Agire'taf Joseba Andoni jauna bere idazkari beresi Basaldua jauna lagun etesla.

Guda-oni ofetako koronelak Arribas, Lafuente, Pozas ta beste gudari-agintari batzuk urten eutsen Agire jaunari.

Zabalbide gudaloro'ko Eresbatzak lendakario) eldu zanean Eresefkia jo eutsen ta gudaloro ofetako gudalisali batek gudari-erauz agurtu eben, izkidoak zakuetan ebezala.

Gudari-Agintariok lagun aftuta Guda-Ordezkaritza'ra juan dan lendakari jauna ta Amilibia jaunak egin eutson ondo elofia.

Ofen ondoren Gudari-Agintari, izpafiari ta Agire jauna ofek Gudari-Etxe'ta je ebin. Etxe bafua ikusi eben. Egoki etsi eben.

Gudari batzuk pelotatokian pelota-jokaldi bat egin eben.

Guda-oiñeko Guda-Ordezkaritak lunch bat eskifi eutsen ikuskari gustioi.

Azken-z Zabalbide gudaloro'ko Gudaltsaji batek ibili bat egin eben ikuskarion aurean. Olantxe amaitu zan jaioi.

Txaloa ta goraka aftu eben gure lendakari jauna alde gustietan batez be, Elorrio'n bertan.

Paxiotaren erailketak

Zoritxafa be zoritxafa da
gauf Euzkadi'ren zorija.
Paxiotafak erail nai dabe
euzkotafon aberija.

Araba, Napaf ta Gipuzkoa,
ona gure iru anaya.
Eta irurok paxiotafen
zigorpian jausi dira.

Euzkadi Ama negafez dago
bere semiak galtzian.
¿Zelan ein ez, ba semiak orlan
lopututa ikustian?...

Euzkadi menpe aftu nai dabe,
eurak go-nalan, nagosi.
Golkuen naya bestat da, baña,
ofeik ez dabena ikusi.

¿Ez ete dabe ofeik ikasi
Kristiñau'kasbidia?...
"Iñoremri geldi laga ta,
zaindu bakotzak beria."

Jaungoikua'ren lagi doneko
boskafen aginduari,
iñi dagitse, ta alstua aftu
eurekin estagonari.

Abeltzaliak izan dirala
baño beste oben barik,
afa amak ein seme ta alaba,
of laga dabez, ilotzik.

Eta umetxubak umezurtuta,
ez aita ez ama barik...
Paxiotafen bijotzak baño
¿bai ete, gogoragorik?...

Jazokun onek ufian dabe,
asaben eskun rafa:
"Ekaitz-ondoren agertzen dala,
argi eguzki edofa."

Eguzki onek ekafko dausku
zorijon osua, guri.
Eta orduban ibestukogu.
¡Gora ta gora Euzkadi!

TXINDOR-KUMIA

"Goxabarian"

Aran-arekan goxeko bitxa
Zuri-zurija agertzen da,
Baña bertatik aur-u-lañua
Gol-gorantz beti igotzen da:
Esan leike, ba, Jaungoikua'ri
Kedatz-ireten dagola.

Zugatzan dagon birigafua
Bere abesti samufaz
Indi-bidetzak, agwtzen ditus
Zuzuaz eta olafaz,
Eta goiztafei laguntzen dautsa
Abesti bigun aregaz.

Aitz barenian artzerantz dua
Laño baltzizka-goibela;
Eta bertantz mendi edef bat
Gurutza goyan dabela,
Erakusten dau baeter danetan
Kistaf-ustia dagola.

Urun mendija-ofiei-zelaya
Osaftzaren muga da,
Bertan dagoan etxe polifa
Edufa baxen zuri-da,
Txakur-antzia ain latz eta legof
Entzuten dana, bertan da.

Lili ta bedaf beterik dagoa
Zid-f-ntzeko tangr-ntzaz;
Indiño-ortzian goxeko txafa
Agiri bere argijaz:
Olan ludija nik ikustian
Gogaitzen azi Jaungoa'k.

Txorija abesten pio-pioka
Efakearen otsean;
Euzki-ixkiapartak istatzen dira
Mendi-al-eko oyangan,
Eta euzkija gure ludijaz
Basarkaizen da goyetan.

Au da goxabar zoragarija,
Zer-a-ati bat benetan:
¿Zer ixango da gero ikustian
Zeru osua antxe Goyan?
¿Zer ixango da gure Jaungoa
Ber-bera ikusten danian?

GOXABARAN.

Elorrio'tik.

GURE GEXOTETXIAK

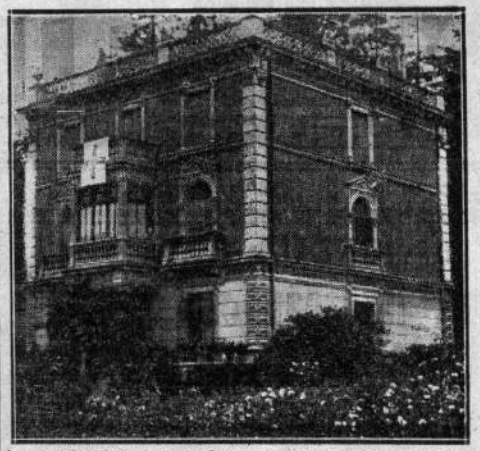

L... ...sada'ko Mundia jauuregia. Berto u, Euzko Guxozain-Batz geralgafiak, gexotetxe txukun-gafbia jafi dau, gudariak, erref yagoikoen laguntza ta asaltacena aufkitu day'a.

EUZKELDUN IRAKURLE BATZA

("EGUNA" IZPARINGIARI EUSTEKO)

Euzkerea suspertu, indartu ta zabaltzeko, euzkeltzale talde batek EUZKELDUN IRAKURLE BATZA (EGUNA izpafingiari eusteko) sortutzea asmau dau. Batz onek, zenbat eta laguntasun geyago izan, lan geyago egin eta onura geyago jortuko dau.

EGUNA izpafingira arpidetzako besko txartela bete dagien gustiak Batz onetan bazkidetutzat euskika dogua. Eta arpides ganera dirua lagundu legikenai, afen eskatzen dauzazgu euren zenbakuna izaptzau dagiela.

Urengo lefoetan aurkituko dozue zeatzago amaiduta gure asmoa.

ENTZUN BIZKAITARAK

EGUNA dogu euzkerazko lenengo egunerokoa izpafingia. Abeltzaleak baldin ba-gara ta gure abertzaletasunak bere efayetan benetako euzkotasunik baldin b-ialdu, gure izparingi edef oferi danen ganetik eutsin behar dautaogu. Iften isten ba-dautsagu, jeltzaletasunak abertzaletasun makal eta urin dauksiq erakutsiko dgu.

Beraz, ba, abertzale euzkeldun gustiak EGUNA'ren irakurle ta laguntzale biurtu behar dira, geroago ta euzkeldunago izan nai ba-dabe.

Askok eta askok aizakki bat asmauko dabe EGUNA ez irakusteko. Euzkerez Irakurten oituraik eza. Baña atxaki ori bide bakoa da, ba ifok estau ezer ondo egiten lendik ekin eta oitu barik. Irakurteko oituraa ekifien ekifiagaz egiten da. Gure gudari gasteak len, Jaungoikuari eskafak, ezekien ikifiufik erabilten, baña gaur, Abefiaren onerako, oso trebeak dira gai ofetan. Eta zu euskuldun abertzales, euzkeraz irakurten oitu barik zagozala esan dikeazun ori ¿ezin oitu euzkeraz irakurten? Bai gura ba-dozu, gure espa-dozu ez: nai espa dozu, esanak esan, danak alperik.

Gure euzkerazko izpafingi edef oferi iften isten ba-dautsagu, geure efuz, geure afu-efuz izango da. Eta oraingoan abertzaletasunak euzkerazko izpafingi bateri eusteko bear dan besteko indafik aslaukala erakusten ba-dau, laster erakutsiko dau gure gudari bikafiak esku artean darabiltzan ikifiusik estirala ezetareko tzango, ba Abefiak Euzkeraz lako ikifiu indartasurik egundo, be, ezta izan eta izango, bea.

Zeure laguntasuna behar dogu, ba, EGUNA izpafingiarentzat. Eta zure abertzaletasuna lotsagafiro ukatu nai esp-dozu, aurki emongo dauskuzu. Guk alan uste ta itxaron, beintzat.

Eraltzale Batzordea.

ENTZUN GIPUZKOARAK

Aspaldian euzko-abertzaleak euzkel egunkari abertzale baten amesari gifian eta orain euzkel-egunkaria ba'degu.

Askok eta askok uste zuten ametsbai besterik ezzaia eta orain arituta ikusten ditugu ikusirik euzkel-egunkaria erdel egunkariak bezin izpafingari ugari ta lan sakonak egumero dakarzkifia.

EGUNA, euzkel-egunkaria, euzko-abertzaleak maite behar dira, geroago ta euzkeldunago izan nai ba-dabe.

¿Ez gera aritu euzko-abertzaleak Euzkadi'ren azkatasuna bear degula euzko-gogoa jabe izanik?

¿Ba ete EGUNA baño aldesiq obegorik?

Abertzale oro beartuak gaude EGUNA'ri laguntzen. Euzkeldun abertzaleak arpidetuaz eta geigo lazatekenak ilean edo urtean saria emanas arpide geigafitzat.

Baño, euzkeldun abertzaleak bakafik ez dute lagundu behar, bai ta ere abertzale erdeldunak, nais ta berak irakufi ez, ordainduta, abertzale ez diren euzkeldunei duan bisitzeko.

Abertzale zintzo bat ezin geratu leike EGUNA'ri b're laguntza emaz gabe al duan neufian.

Abertzale zintzoak geraia agertu dezagun, EGUNA, euzkel-egunkari abertzalegari laguntzaz.

Idazki onen ofean izen eta sertzeladak jafiaz arpidatu zaite EGUNA euzkel egunkari abertzaleau.

Lagundu diogun EGUNA'ri, Euzkadi'ko egunkari edefena egin arte.

¡Euzkadi'ren azkatasun amesiari geran une auetan ez ote degu indafik izango euzkel-egunkari abertzale bateri eusteko?

Eraltzale Batzordea.

LAGUNDU

Euzkeltzale Alderdiaren EUZKADI BURU BATZAR onek, idazki au izenpetzen daben Euzkeltzale Taldeari asmoa gustiz bikaña ta onurakofe dela eretxirik, Alderdiko gustiai ta gure Alderdiari lagundu ei dautsenat, afen eskatzen dautse asmo oferi, Abefiaren eta Euzkeraren onerako, al danik zintzoen lagundu dagioela.

Bilbao, 1937'gko. Epala'n.

Zinarite'taf Dorota
Lendakarja.

Euzkeldun irakurle batza

("EGUNA" IZPARINGIARI EUSTEKO)

Gran Vía, 41'gko. z'gn. bizitzan

ARPIDE-TXARTELA

... ... 'taf ... ...